

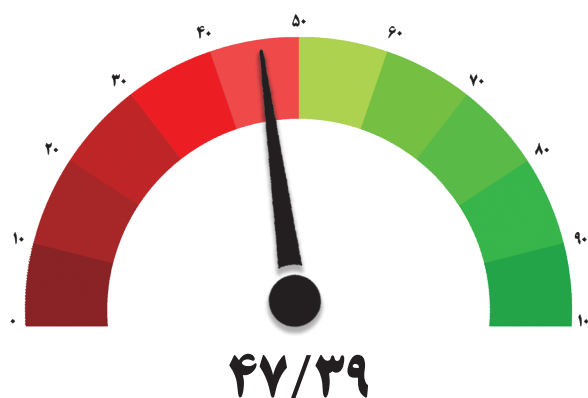
طرح شاخص مدیران خرید آبان ۱۴۰۱

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

شاخص صنعت - دوره پنجاهم

شاخص کل اقتصاد - دوره سی و هشتم

- ✓ شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در آبان ماه عدد ۵۲/۴۹ به دست آمده است، که نشان می‌دهد فعالیت‌های بخش صنعت با رشد بسیار اندکی روبرو بودند که شیب آن نسبت به مهر ماه اندکی افزایش داشته است. در آبان همه مؤلفه‌های اصلی شاخص بخش صنعت به غیر از میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد بیشتر از ۵۰ را ثبت کرده‌اند
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در آبان ماه (۴۹/۸۶) برای دومین ماه پیاپی کاهش است اما شدت آن نسبت به مهرماه کمتر است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در آبان ماه (۴۸/۸۱) برای چهارمین ماه پیاپی کاهش است و نسبت به مهرماه با شدت بیشتری کاهش داشته که همچنان نشان دهنده کمبود مواد اولیه است.
- ✓ شاخص موجودی محصول نهایی در انبار در آبان ماه (۵۳/۲۷) همچنان افزایشی است. اگرچه شدت افزایش آن نسبت به مهرماه کمتر است. همچنان به دلیل پیشی گرفتن رشد تولید از رشد تقاضا و فروش، میزان موجودی انبار در این ماه نیز افزایش داشته است.
- ✓ شاخص میزان فروش محصولات در آبان (۴۹/۹۶) برای پنجمین ماه پیاپی همچنان زیر ۵۰ ثبت شده است اما در مقایسه با مهرماه با شدت کمتری کاهش است.

- ✓ شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در آبان ماه ۴۷/۳۹ محاسبه شده است و در مقایسه با ماه قبل کاهش در میزان فعالیت‌های کسب و کارها و رکود را نشان می‌دهد. در این ماه به جز مؤلفه سرعت انجام و تحویل سفارش و موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده سایر مؤلفه‌های اصلی کمتر از ۵۰ ثبت شده‌اند.
- ✓ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در آبان ماه (۴۶/۲۴) کاهش داشته و از شهریور ماه ۱۴۰۰ به کمترین میزان ۱۵ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) رسیده است. کاهش میزان فعالیت‌ها ناشی از رکود در بخش ساختمان و خدمات و کشاورزی بوده است.
- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در آبان ماه (۴۳/۹۱) برای دومین ماه پیاپی و با شیب بیشتری کاهش داشته است. این شاخص در هر سه بخش کاهش داشته اما بیشترین کاهش را در بخش خدمات و کشاورزی ثبت کرده است.
- ✓ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات در آبان ماه (۴۵/۶۹) همچنان برای پنجمین ماه پیاپی کاهش است و در آبان با شدت بیشتری نسبت به ماه قبل کاهش داشته است.
- ✓ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات در آبان ماه (۴۸/۲۱) برای دومین ماه پیاپی در رکود بوده اما شدت کاهش کمتری را نسبت به ماه قبل ثبت کرده است. این شاخص در بخش خدمات و کشاورزی و صنعت با کاهش همراه بوده اما فعالان بخش ساختمان افزایش فروش را به ثبت رسانده‌اند.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

بر اساس نتایج اولیه ۸۵ درصد از پاسخ‌های نظرسنجی شاخص PMI ترکیبی S&P Global برای منطقه یورو (با ثبت عدد کمتر از ۵۰) نشان دهنده کاهش سطح فعالیت کسب و کارها برای پنجمین ماه متوالی است، هر چند در نوامبر (۴۷/۸) نسبت به اکتبر (۴۷/۳) بطور جزئی افزایش یافته است. شاخص فعالیت خدمات در ماه نوامبر مانند اکتبر ۴۸/۶ بدون تغییر باقی ماند و همچنان برای چهارمین ماه متوالی کاهش یافت. رکود در بخش صنعت با افت تولید کارخانه‌ها برای ششمین ماه پیاپی همچنان ادامه یافت. هزینه شرکت‌ها با کمترین نرخ، طی ۱۴ ماه گذشته افزایش یافته و تورم قیمت فروش تعدیل شده است. در منطقه یورو، آلمان دوباره شدیدترین رکود را با PMI ترکیبی با مقدار ۴۶/۴ گزارش داده است که برای پنجمین ماه متوالی نشان دهنده روند کاهشی در تولید است. در بین رشته فعالیت‌های اقتصادی نیز شدیدترین رکود در مواد شیمیایی و پلاستیک مشاهده شده است.

طبق نظرسنجی انجام شده از بنگاه‌های اقتصادی کشور، شاخص مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در آبان ماه ۴۷/۳۹ محاسبه شده است و در مقایسه با ماه قبل کاهش در میزان فعالیت‌های کسب و کارها و رکود را نشان می‌دهد. در این ماه به جز مؤلفه سرعت انجام و تحویل سفارش و موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده سایر مؤلفه‌های اصلی کمتر از ۵۰ بوده‌اند.

➤ شاخص میزان فعالیت‌های کسب و کار در آبان ماه (۴۶/۲۴) کاهش داشته و از شهریور ماه ۱۴۰۰ به کمترین میزان ۱۵ ماه اخیر (به غیر از فروردین ماه) رسیده است. کاهش میزان فعالیت‌ها ناشی از رکود در بخش ساختمان و خدمات و کشاورزی بوده است. ➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در آبان ماه (۴۳/۹۱) برای دومین ماه پیاپی و با شیب بیشتری کاهش داشته است. این شاخص در هر سه بخش کاهش داشته اما بیشترین کاهش را در بخش خدمات و کشاورزی ثبت کرده است.

➤ شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی در آبان (۴۸/۸۸) کاهش داشته و به کمترین میزان ۸ ماه اخیر از فروردین ماه رسیده است. این کاهش بیشتر در بخش خدمات و کشاورزی و ساختمان بوده است.

➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه و لوازم مورد نیاز (۷۸/۴۹) با شیب بیشتری نسبت به ماه قبل افزایش داشته و به بالاترین مقدار ۵ ماهه خود از خرداد ماه رسیده است و بیشترین افزایش شاخص در بخش خدمات و کشاورزی بوده است. این در حالیست که شاخص قیمت فروش محصولات (۵۵/۴۷) با شیب کمتری نسبت به ماه قبل افزایش داشته است. براساس گزارش مرکز آمار ایران از شاخص قیمت مصرف کننده در آبان نرخ تورم نقطه‌ای آبان ماه ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل ۰/۵ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ تورم نقطه ای گروه عمده «خوراکی ها، آشامیدنیها و دخانیات» با کاهش ۳ واحد درصدی به ۶۷/۷ درصد و گروه «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» با افزایش ۰/۸ واحد درصدی به ۳۶/۹ درصد رسیده است.

➤ شاخص میزان صادرات کالا یا خدمات در آبان ماه (۴۵/۶۹) همچنان برای پنجمین ماه پیاپی کاهشی است و در آبان با شدت بیشتری نسبت به ماه قبل کاهش داشته است.

➤ شاخص میزان فروش کالاها یا خدمات در آبان ماه (۴۸/۲۱) برای دومین ماه پیاپی در رکود بوده اما شدت کاهش کمتری را نسبت به ماه قبل ثبت کرده است. این شاخص در بخش خدمات و کشاورزی و صنعت با کاهش همراه بوده اما فعالان بخش ساختمان افزایش فروش را به ثبت رسانده‌اند.

➤ شاخص انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده (۵۲/۶۲) در مقایسه با ماه قبل با شدت بسیار کمتری افزایش داشته است. علی‌رغم انتظارات خوش‌بینانه به بهبود فعالیت‌ها در بخش صنعت، فعالان اقتصادی در بخش ساختمان، انتظار کاهش شدید فعالیت‌ها را در آذر ماه دارند.

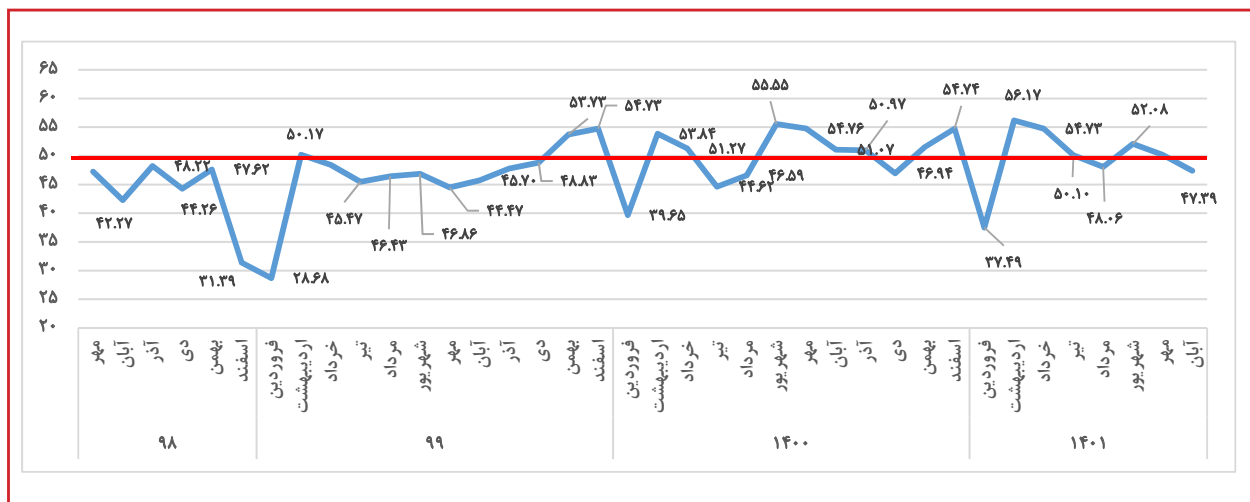
به طور کلی در آبان ماه شرکت‌ها همچنان با کاهش شدید تقاضا به ویژه در بخش خدمات و کشاورزی و کاهش در میزان

فروش روبرو هستند. همانند ماه قبل کمبود نقدینگی و اتفاقات اخیر کشور در این روند کاهشی تأثیرگذار بوده است. از سوی دیگر روند صعود نرخ ارز با توجه به کمبود قدرت خرید مشتریان شرایط را برای فعالان اقتصادی مشکل می‌کند.

جدول ۱: شاخص کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) آبان ۱۴۰۱

شاخص	شهریور ۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۱	آبان ۱۴۰۱
شاخص کل اقتصاد	۵۲/۰۸	۵۰/۱۹	۴۷/۳۹
میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۲/۳۴	۵۱/۶۰	۴۶/۲۴
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۲/۸۷	۴۶/۸۲	۴۳/۹۱
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۴/۰۵	۵۴/۷۸	۵۱/۷۳
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۴۵/۲۲	۴۶/۲۸	۵۱/۲۶
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۲/۵۳	۵۲/۰۰	۴۸/۸۸
قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۶۹/۴۰	۷۱/۸۰	۷۸/۴۹
موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۵۱/۰۹	۵۲/۹۹	۴۸/۸۶
میزان صادرات کالا یا خدمات	۴۵/۲۴	۴۷/۰۵	۴۵/۶۹
قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه شده	۵۴/۵۷	۵۷/۴۵	۵۵/۴۷
مصرف حامل‌های انرژی	۴۵/۳۲	۴۶/۱۱	۴۹/۸۰
میزان فروش کالاها یا خدمات	۵۲/۸۳	۴۲/۵۶	۴۸/۲۱
انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۵۲/۴۷	۵۹/۵۸	۵۲/۶۲

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در آبان ماه عدد ۵۲/۴۹ به دست آمده است، که نشان می‌دهد فعالیت‌های بخش صنعت با رشد بسیار اندکی روبرو بودند که شیب آن نسبت به مهر ماه اندکی افزایش داشته است. در آبان همه مؤلفه‌های اصلی شاخص بخش صنعت به غیر از میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد بیشتر از ۵۰ را ثبت کرده‌اند. در میان رشته فعالیت‌های صنعتی، صنایع پوشاک و چرم با بیشترین کاهش در مقدار شاخص روبرو بوده‌اند.

➤ شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در آبان ماه (۵۴/۱۰) تقریباً مشابه ماه قبل است و عدد شاخص بسیار جزیی نسبت به مهرماه (۵۴/۸۶) کمتر است. هرچند با توجه به کاهش شدید تقاضا مانند ماه قبل افزایش تولید منجر به افزایش موجودی انبار شده است.

➤ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در آبان ماه (۴۹/۸۶) برای دومین ماه پیاپی کاهشی است اما شدت آن نسبت به مهرماه کمتر است. به عقیده فعالان اقتصادی علاوه بر کمبود نقدینگی و کاهش قدرت خرید، صعود نرخ ارز و اتفاقات اخیر کشور و همچنین در برخی از فعالیت‌ها قطعی اینترنت نیز در کاهش تقاضا مؤثر بوده است.

➤ شاخص موجودی مواد اولیه خریداری شده در آبان ماه (۴۸/۸۱) برای چهارمین ماه پیاپی کاهشی است و نسبت به مهرماه با شدت بیشتری کاهش داشته که همچنان نشان دهنده کمبود مواد اولیه است. به عقیده فعالان اقتصادی کمبود نقدینگی و افزایش نرخ ارز باعث شده تا بنگاه‌ها در تأمین مواد اولیه با مشکل روبرو باشند.

➤ شاخص میزان استخدام در آبان (۵۲/۸۹) نسبت به مهرماه اندکی افزایش داشته است.

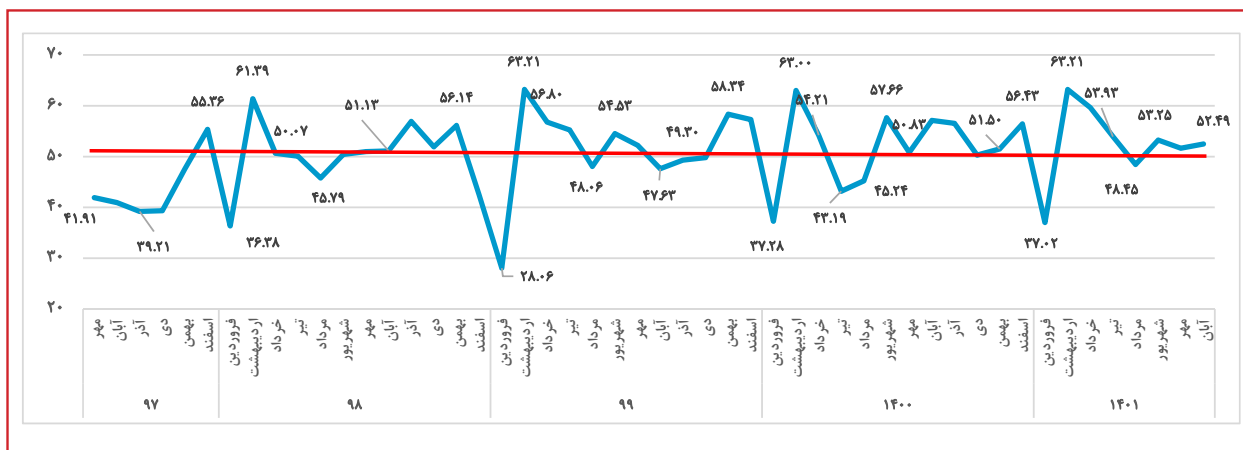
➤ شاخص قیمت خرید مواد اولیه در آبان ماه (۷۴/۹۹) به بیشترین میزان ۵ ماهه اخیر رسیده است. افزایش شدید نرخ ارز در افزایش قیمت خرید مواد اولیه تأثیر داشته است.

➤ شاخص موجودی محصول نهایی در آبان در آبان ماه (۵۳/۲۷) همچنان افزایشی است اگرچه شدت افزایش آن نسبت به مهرماه کمتر است. همچنان به دلیل پیشی گرفتن رشد تولید از رشد تقاضا و فروش، میزان موجودی انبار در این ماه نیز افزایش داشته است.

➤ شاخص میزان صادرات کالا در آبان ماه (۴۸/۷۳) برای پنجمین ماه پیاپی همچنان روند کاهشی دارد و عدد آن تقریباً مشابه ماه قبل است.

➤ شاخص قیمت محصولات تولید شده در آبان ماه (۵۳/۰۵) افزایش داشته و به بیشترین مقدار ۵ ماهه اخیر از تیرماه رسیده است. به عقیده فعالان اقتصادی به دلیل کاهش میزان تقاضا، علی‌رغم هزینه زیاد نهاده‌های تولید، همچنان محصولات خود را با سود کمتر بفروش می‌رسانند.

نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

➤ شاخص میزان فروش محصولات در آبان (۴۹/۹۶) برای پنجمین ماه پیاپی همچنان زیر ۵۰ ثبت شده است اما در مقایسه با مهرماه با شدت کمتری کاهش یافته است. کاهش تقاضا و اتفاقات اخیر کشور باعث کاهش میزان فروش شرکتها شده است.

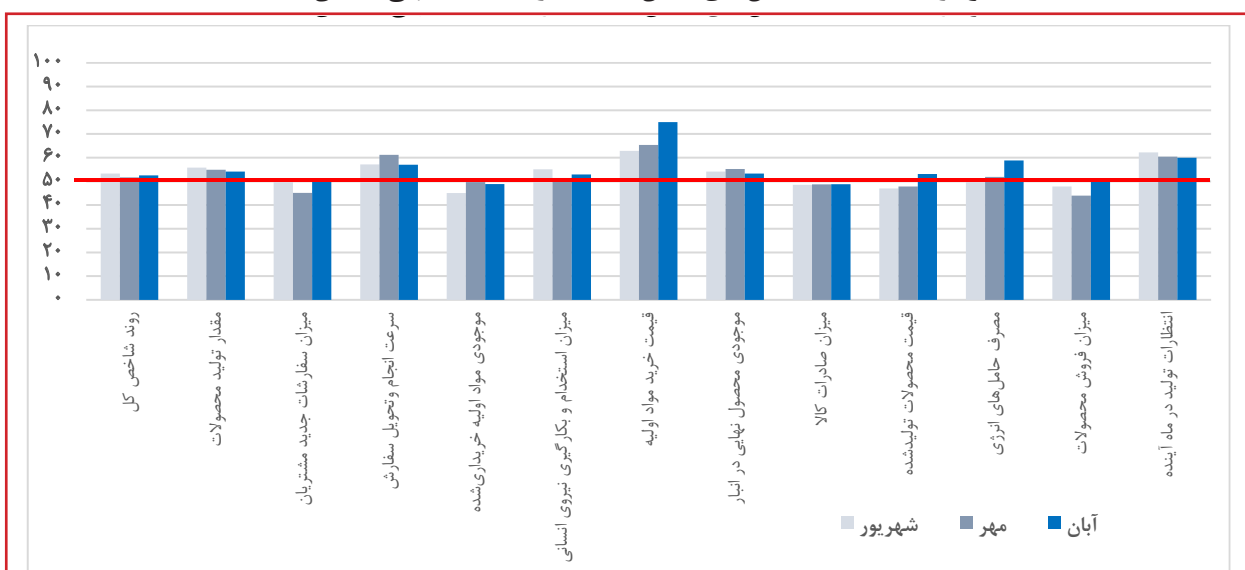
➤ شاخص انتظارات تولید در ماه آینده (۵۹/۹۶) تقریباً مشابه ماه قبل است به کمترین مقدار ۵ ماهه اخیر رسیده است. اگرچه همچنان نشان دهنده خوش بینی فعالان بخش صنعت برای آذر ماه است.

به طور کلی در آبان ماه، در بخش صنعت همچنان شرکتها با کمبود تقاضای ناشی از کاهش قدرت خرید و اتفاقات اخیر کشور روبرو هستند و میزان فروش شرکتها با کاهش روبرو است که منجر به افزایش موجودی انبار شده است. از سوی دیگر، افزایش نرخ ارز و کمبود نقدینگی باعث شده تا شرکتها در تأمین مواد اولیه با مشکل روبرو باشند.

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) آبان ۱۴۰۱

شاخص	شهریور ۱۴۰۱	مهر ۱۴۰۱	آبان ۱۴۰۱
شاخص کل صنعت	۵۳/۲۵	۵۱/۶۶	۵۲/۴۹
مقدار تولید محصولات	۵۵/۷۴	۵۴/۸۶	۵۴/۱۰
میزان سفارشات جدید مشتریان	۵۰/۷۶	۴۵/۰۸	۴۹/۸۶
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۷/۱۲	۶۱/۱۹	۵۷/۰۰
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۴۵/۰۵	۴۹/۶۴	۴۸/۸۱
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۵/۰۷	۵۱/۳۸	۵۲/۸۹
قیمت خرید مواد اولیه	۶۲/۸۰	۶۵/۳۳	۷۴/۹۹
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۴/۱۰	۵۵/۱۸	۵۳/۲۷
میزان صادرات کالا	۴۸/۴۸	۴۸/۷۱	۴۸/۷۳
قیمت محصولات تولید شده	۴۶/۹۵	۴۷/۸۲	۵۳/۰۵
مصرف حامل های انرژی	۵۱/۱۱	۵۱/۸۴	۵۸/۸۰
میزان فروش محصولات	۴۷/۷۹	۴۳/۹۳	۴۹/۹۶
انتظارات تولید در ماه آینده	۶۲/۱۸	۶۰/۳۹	۵۹/۹۶

نمودار ۳: مقایسه شاخص های بخش صنعت در سه ماه منتهی به آبان ۱۴۰۱

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید آبان ۱۴۰۱

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و مبلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شاخص گروه	۵۸/۴۴	۴۹/۵۳	۴۶/۵۶	۵۴/۳۲	۴۷/۷۸	۶۰/۰۰	۴۵/۶۷	۴۷/۹۰	۵۹/۱۱	۶۰/۵۰	۳۵/۴۲	۵۹/۱۷
مقدار تولید محصولات	۵۰/۰۰	۵۳/۱۳	۵۰/۰۰	۶۱/۳۶	۵۰/۰۰	۶۶/۶۷	۴۰/۰۰	۴۴/۳۲	۶۴/۲۹	۶۸/۰۰	۳۳/۳۳	۶۶/۶۷
میزان سفارشات جدید	۷۵/۰۰	۴۳/۷۵	۴۳/۷۵	۵۰/۰۰	۴۴/۴۴	۵۷/۷۸	۴۱/۶۷	۴۷/۷۳	۵۷/۱۴	۵۶/۰۰	۱۶/۶۷	۵۰/۰۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۶/۲۵	۵۶/۲۵	۵۶/۲۵	۵۶/۸۲	۵۰/۰۰	۶۲/۲۲	۵۶/۶۷	۵۲/۲۷	۶۰/۷۱	۶۲/۰۰	۵۸/۳۳	۵۰/۰۰
موجودی مواد اولیه	۵۰/۰۰	۴۶/۸۸	۲۵/۰۰	۴۰/۹۱	۴۴/۴۴	۵۱/۱۱	۴۶/۶۷	۴۶/۵۹	۶۰/۷۱	۵۸/۰۰	۶۶/۶۷	۶۶/۶۷
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۶/۸۲	۵۰/۰۰	۵۷/۷۸	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۳/۵۷	۵۸/۰۰	۳۳/۳۳	۶۶/۶۷
قیمت خرید مواد اولیه	۶۸/۷۵	۶۸/۷۵	۶۲/۵۰	۷۷/۲۷	۸۸/۸۹	۷۷/۷۸	۷۵/۰۰	۷۹/۵۵	۶۰/۷۱	۷۲/۰۰	۵۸/۳۳	۶۶/۶۷
موجودی محصول (انبار)	۴۳/۷۵	۴۳/۷۵	۶۸/۷۵	۳۸/۶۴	۵۰/۰۰	۵۴/۴۴	۶۱/۶۷	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۲/۰۰	۶۶/۶۷	۶۶/۶۷
میزان صادرات کالا	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۳۷/۵۰	۴۰/۹۱	۵۵/۵۶	۵۵/۵۶	۳۸/۳۳	۴۷/۷۳	۵۳/۵۷	۵۶/۰۰	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰
قیمت محصولات تولیدشده	۵۰/۰۰	۵۹/۳۸	۵۶/۲۵	۵۶/۸۲	۵۰/۰۰	۶۱/۱۱	۴۵/۰۰	۵۳/۴۱	۳۹/۲۹	۵۸/۰۰	۶۶/۶۷	۵۰/۰۰
مصرف حامل‌های انرژی	۴۳/۷۵	۵۶/۲۵	۵۶/۲۵	۶۵/۹۱	۳۸/۸۹	۶۶/۶۷	۵۳/۳۳	۵۷/۹۵	۶۷/۸۶	۷۲/۰۰	۶۶/۶۷	۵۰/۰۰
میزان فروش محصولات	۵۰/۰۰	۴۶/۸۸	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۳۸/۸۹	۶۱/۱۱	۴۰/۰۰	۴۷/۷۳	۶۰/۷۱	۶۴/۰۰	۱۶/۶۷	۵۰/۰۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۸۱/۲۵	۵۳/۱۳	۶۸/۷۵	۷۰/۴۵	۵۵/۵۶	۶۱/۱۱	۵۸/۳۳	۵۷/۹۵	۶۴/۲۹	۵۴/۰۰	۴۱/۶۷	۳۳/۳۳

مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در آبان ماه ۱۴۰۱:

- افزایش قیمت مواد اولیه، قطعات یدکی و لوازم مورد نیاز و قیمت انرژی باعث افزایش هزینه‌های تولید شده‌است. (مواد شیمیایی)
- مسائل اجتماعی و ناراضی‌ها در جامعه بر فروش شرکت‌ها تأثیر منفی گذاشته‌است و بسیاری از مشتریان برای خرید دست نگه داشته‌اند. از سوی دیگر روند صعودی نرخ ارز بر قیمت مواد اولیه تأثیر داشته‌است. (صنایع شیمیایی، صنایع فلزی و ...)
- افزایش هزینه‌های مواد اولیه داخلی باعث افزایش هزینه تولید شده‌است، این در حالیست که قیمت محصولات وارداتی کمتر است و در نتیجه صنایع وابسته (فولادی) از محصولات وارداتی استفاده می‌کنند که این باعث کاهش سود شده‌است. (صنایع فرآورده‌های نفت و گاز)
- کمبود نقدینگی جهت تامین مواد اولیه در اکثر صنایع وجود دارد. (صنایع کانی غیرفلزی، صنایع فلزی و ...)
- واردات محصولات مشابه از چین باعث کاهش فروش در بعضی از شرکت‌ها شده‌است. (صنایع کانی غیرفلزی)
- اختلال در اینترنت باعث کاهش فروش و ریزش مشتریان شده‌است. (صنایع چوب، کاغذ و مبلمان)
- اعتراضات اخیر در وضعیت مرزها و کاهش صادرات به عراق تأثیر گذار است. (صنایع ماشین‌سازی و لوازم خانگی)
- خودروسازان برای افزایش تولید بر قطعه‌سازان فشار می‌آورند. اما قطعه‌سازان از طرفی با کمبود نیروی کار و از طرف دیگر با کمبود نقدینگی و منابع مالی مواجه هستند و فرآیند دریافت مطالبات به ویژه از زمانی که خوردساز از طریق سیستم بانکی و در قالب اعتبار اسنادی و تفاهم نامه، پول را به قطعه‌ساز می‌دهند که با توجه به عدم همکاری بانک‌ها در این مطالبه‌گری، تأمین نقدینگی زمانبر شده‌است. (صنایع وسایل نقلیه و قطعات وابسته)
- وصول مطالبات از طرف شرکت نیروی برق با تأخیر روبرو است که عدم ثبات نرخ ارز نیز این موضوع را تشدید کرده‌است. (صنایع فلزی)

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵٪)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰٪)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵٪)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰٪)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰٪)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در نوامبر ۲۰۲۲

شامخ کل

شامخ صنعت

